

Bilaga 1. Ny förskola Akvarievägen Tyresö centrum - enklare prövning av barnets bästa.

Barnkonventionen innehåller 54 artiklar som alla tillsammans utgör en helhet men fyra av artiklarna utgör de grundläggande och vägledande principerna som alltid ska beaktas vid frågor som rör barn. Det handlar om barnets rätt till icke-diskriminering (artikel 2), barnets rätt att få sitt bästa prövat (artikel 3), barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6) samt barnets rätt att komma till tals (artikel 12). Relevant här är också att barn till förvärvsarbetsföräldrar har rätt att åtnjuta den barnomsorg som de är berättigade till (artikel 18.3) samt barns rätt till utbildning (artikel 28).

En prövning av barnets bästa ska göras inför besluts- och förändringsprocesser i organisationen där barn och unga påverkas direkt eller indirekt. Det kan för Tyresö kommuns del vara när barn och unga berörs som medborgare, elever, invånare, besökare, närstående med mera. Vid om- och nybyggnationer ska barnets bästa prövas. Beroende på om ärendet berör barn till stor eller liten del ska en formell eller enklare prövning av barnets bästa göras. En enklare prövning kan göras när barn påverkas till liten del eller när ett barnrättsperspektiv ska beaktas i exempelvis framtagande av planer och budgetar. Om ärendet/åtgärden uppenbart är för barnets bästa behöver ingen prövning göras, men även detta kan dokumenteras och det kan vara bra att följa upp resultatet.

Skolformen förskola regleras i skollagen och kommuner är skyldiga att erbjuda förskola. Det som därför prövas här är det som skiljer den kommande förskolan på Akvarievägen från övrig förskoleverksamhet:

1. Det är en pilotförskola för en konceptförskola, även kallad typförskola
2. Förskolan blir stor i förhållande till majoriteten av Tyresö kommuns övriga förskolor

På vilket sätt, direkt eller indirekt, berörs barn och unga av beslutet eller åtgärden?

Enligt plan kommer förskolan på Akvarievägen att ha kapacitet för 160 till 180 barn. I framtiden kommer därför dessa barn att beröras direkt av beslutet.

Förskolan kommer indirekt att påverka förskolebarn i hela kommunen eftersom det blir minskat tryck på övriga förskolor.

De besparingar som föreslagits för att hamna inom avsatt budget gäller främst byggmaterial och bedöms inte ha en större påverkan på barnen.

2. Har berörda barn och unga fått ge sina åsikter och har de beaktats?

Nej. Förskolan kommer troligen att vara klar hösten 2021. Det är därför inte klart vilka barn som kommer att beröras, det vill säga gå på förskolan.

3. Har barn och ungdomars hälsa, utvecklingsbehov och säkerhet beaktats?

Ja.

Förskolan ska byggas enligt höga kravställningar på en miljövänlig miljö. Den planeras även enligt kemikalieinspektionens riktlinjer för ”giftfri förskola” som ska minska förekomsten av miljö- och hälsofarliga ämnen i förskolan.

Barnens utvecklingsbehov har beaktats i både ute- och innemiljön. Förskolan får en stor tomt och utemiljön har naturinslag för att uppmuntra till fri och utvecklande lek. I innemiljön ska lokaler och möblemang möjliggör anpassning av rum efter behov. Detta möjliggör även mindre barngrupper.

Förskolorna på Akvarievägen och på Breviksvägen kommer byggas som pilotförskolor för konceptförskolan, som sedan kan finjusteras och anpassas efter behov. För att minska risken är den utformad enligt gällande standarder samt i nära samarbete med Tyresö kommuns skolchef för förskolan för att få en stark förankring i pedagogik och ge en bra miljö för barnen.

En stor förskola med många barn kan inverka negativt på barn utveckling. Framförallt de mindre barnen kan påverkas negativt av stora grupper och många relationer. Enligt Pia Williams, Professor vid institutionen för pedagogik, kommunikation och lärande vid Göteborgs universitet, har barngruppernas storlek, utbildningsnivån hos personalen, personaltäthet, lokalernas utformning och barngruppernas sammansättning alla betydelse för kvaliteten. En stor förskola har därmed möjlighet att ge en god kvalitet genom att miljön och arbetssättet anpassas efter barnets bästa. På förskolan på Akvarievägen har miljön anpassats så att det ska vara möjligt att skapa mindre grupper för barnens

trygghet. Även arbetssättet är planerat för att möjliggöra ett arbete med mindre barngrupper.

Lokalerna följer gällande byggstandarder för att säkerställa barnens säkerhet. Lokalerna är öppna med rena siktlinjer för att ge personalen god överblick. Förskolan har få entréer för ökad trygghet. Även trafikmiljön nära förskolan har utretts för ökad säkerhet. Parkeringsytor för hämtning och lämning är placerade vid byggnadens inlastningsdel, avskilt från förskolegården. Förskolans entréer ligger vid gångstråk. Innan verksamheten startar i de nya lokalerna är det av stor vikt att de har godkänts ur ett säkerhetsperspektiv.

4. Har det identifierats risker som kan diskriminera enskilda eller grupper av barn och ungdomar?

Nej. Lokalerna är tillgänglighetsanpassade enligt gällande standarder för att inte diskriminera barn med en funktionsnedsättning.

5. Vilka olika handlingsalternativ har identifierats och vilka konsekvenser har alternativen?

Förskolan byggs enligt nuvarande planer

- Det finns ett stort behov av förskoleplatser i centrala Tyresö och en ny förskola möjliggör att barnen får tillgång till förskoleverksamhet nära hemmet
- Den nya förskolan är en typförskola och stor vikt har lagts på att minska miljöpåverkan och skapa möjlighet för en högkvalitativ förskoleverksamhet.
- Det är en stor förskola som ska ta emot ett stort antal barn. Eventuella nackdelar som en stor förskola innebär har åtgärdats genom att miljö och arbetssätt planerats för att skapa mindre grupper för barnens trygghet.
- Förskolan på Akvarievägen byggs som en pilotförskola för Tyresös konceptförskola. Konceptet ska finjusteras och anpassas efter utvärdering. Eftersom förskolan på Akvarievägen byggs som en pilotförskola finns det en risk att man upptäcker brister i utförandet som påverkar barnen negativt. Brister på förskolan åtgärdas genom att

hyresgästen initierar ändring och lämnar in önskemål om detta till förvaltarenheten.

Förskolan byggs inte

- Det kommer på sikt att uppstå brist på förskoleplatser i centrala Tyresö
- De barn som tidigare har gått på förskolan Båten är placerade i paviljonger i anslutning till förskolan Speldosan. När förskolan på Akvarievägen är klar kommer dessa barn att erbjudas plats på den nya förskolan. Om förskolan inte byggs blir barnen kvar i paviljonger under en längre tid.

Det byggs inte en "konceptförskola" med plats för många barn

- Att återta nuvarande förslag och ta fram ett nytt förslag skulle försena en förskola med cirka 3-5 år. En försening innebär att barn får gå kvar i tillfälliga lokaler under en längre period.
- Det är brist på mark och att bygga en mindre förskola innebär att färre barn som bor centrumnära har möjlighet att få en förskoleplats nära hemmet.
- En mindre förskola innebär i sig ingen förbättring utan det är verksamhetens organisation och kvalitet som avgör hur väl barnens bästa tas tillvara i verksamheten.
- En annan typ av förskola riskerar att inte inkludera de fördelar som kommunen räknar med när man tar fram en konceptförskola. En mindre förskola skulle behöva kompletteras med fler förskolor för att kunna erbjuda lika många förskoleplatser, något som påverkar kommunens ekonomi negativt. Detta påverkar i sin tur de barn som bor i kommunen.

6. Sammanfattning

På sikt är barnets bästa att Tyresö kommun kan erbjuda en centrumnära förskola som är byggd för minskad klimatpåverkan och enligt principer för giftfri förskola, enligt förslaget om en ny förskola på Akvarievägen. Att avstå från att bygga en ny centrumnära förskola minskar barns möjlighet till en förskola med god miljö nära hemmet. Att bygga en annan förskola eller på en annan plats minskar barns möjlighet till en förskola med god miljö nära hemmet.

Att bygga konceptförskolor av hög kvalitet innebär att beakta barnets bästa på sikt. Förskolan vid Akvarievägen byggs som en pilotförskola. Det är viktigt att eventuella brister som upptäcks vid utvärderingen åtgärdas om dessa bedöms påverka barn negativt.

En stor förskola kan vara i enlighet med barnets bästa genom anpassningar av miljön och verksamheten. Verksamheten är planerad för små barngrupper och högkvalitativ barnomsorg.

7. Planera för återkoppling och utvärdering.

Konceptförskolan, de inre och yttre miljöerna samt den byggprocessen, kommer att utvärderas inom kommunens arbete med Konceptförskola.

Även den pedagogiska verksamheten kommer att utvärderas bland annat genom de årliga elev- och föräldraenkäter och särskilda utvärderingar av verksamheten.